

NUMĂRUL 10 BANII

NUMĂRUL 10 BANII

ABONAMENTELE

Incep la 1 și 15 ale fiecărui luni și se plătesc tot-o-una înainte. In București la Casa Administrației...

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

REDACȚIA No. 3 — STRADA CLEMENTEI — No. 3

EPDOCA

TELEFON

ANUNCIURILE

In București și județe se primesc numai la Administrație In străinătate, direct la administrație și la toate oficiile de publicitate...

Un număr vechi 30 bani

ADMINISTRAȚIA

No. 3. — STRADA CLEMENTEI — No. 3.

Interview cu d. Aurel Popovici

Cite-va învățăminte

II

Un alt învățăminte care răsare din cele ce s'au întâmplat de cite-va ani în jurul cestiunii naționale, e că singura acțiune fecundă e aceea care rămâne ferită de agitațiunile de stradă și de amestecele partidelor.

Experiența ne dovedește că partidele politice se lasă prea ușor a fi ispitele de dorința d'a abate sentimentul național în spre acele acte, cari pot provoca o represiune din partea guvernului, ori un conflict cu o putere străină.

Experiența ne dovedește că partidele politice se lasă prea ușor a fi ispitele de dorința d'a abate sentimentul național în spre acele acte, cari pot provoca o represiune din partea guvernului, ori un conflict cu o putere străină.

Aceasta este politica, pe care vom ști să o impunem—la nevoie prin alte mijloace de cit acelea ale persuasiunii—acelora ce n'ar da dovezi de aceeași înțelepciune.

Aceasta din urmă consecință se impune ca o urmare fatală a desoberării ce există între politica liberalilor și aceea a conservatorilor.

Altăminteri, liberalilor le-ar veni perfect la socoteală ca noi să fim înțelepți și să avem toate neajunsurile, iar ei să nu fie înțelepți și să auză toate foloasele.

De aceea, să știe, încă de azi, domnii liberali, că atunci când vor începe ca manifestățiunile, cari i-ar abate citu-și de puțin de la cea mai strictă legalitate, vor plăti foarte scump recidivarea scandalurilor lor.

De aceea, încă de azi, îi vestim că, ori-cit ar țipa d. Sturdza, odată reintrând în opoziție, că suntem trădători, că el luptă pentru neam și că suntem reacționari pentru că ne silește să scoatem armata, în ziua când îl vom mai prinde în mijlocul manifestațiunilor de stradă, îl vom îngheta de guler și între jandarmi îl vom trimite la răcoare.

De aceea, încă de azi, îi vestim că, ori-cit ar țipa d. Sturdza, odată reintrând în opoziție, că suntem trădători, că el luptă pentru neam și că suntem reacționari pentru că ne silește să scoatem armata, în ziua când îl vom mai prinde în mijlocul manifestațiunilor de stradă, îl vom îngheta de guler și între jandarmi îl vom trimite la răcoare.

De aceea, încă de azi, îi vestim că, ori-cit ar țipa d. Sturdza, odată reintrând în opoziție, că suntem trădători, că el luptă pentru neam și că suntem reacționari pentru că ne silește să scoatem armata, în ziua când îl vom mai prinde în mijlocul manifestațiunilor de stradă, îl vom îngheta de guler și între jandarmi îl vom trimite la răcoare.

De aceea, încă de azi, îi vestim că, ori-cit ar țipa d. Sturdza, odată reintrând în opoziție, că suntem trădători, că el luptă pentru neam și că suntem reacționari pentru că ne silește să scoatem armata, în ziua când îl vom mai prinde în mijlocul manifestațiunilor de stradă, îl vom îngheta de guler și între jandarmi îl vom trimite la răcoare.

De aceea, încă de azi, îi vestim că, ori-cit ar țipa d. Sturdza, odată reintrând în opoziție, că suntem trădători, că el luptă pentru neam și că suntem reacționari pentru că ne silește să scoatem armata, în ziua când îl vom mai prinde în mijlocul manifestațiunilor de stradă, îl vom îngheta de guler și între jandarmi îl vom trimite la răcoare.

De aceea, încă de azi, îi vestim că, ori-cit ar țipa d. Sturdza, odată reintrând în opoziție, că suntem trădători, că el luptă pentru neam și că suntem reacționari pentru că ne silește să scoatem armata, în ziua când îl vom mai prinde în mijlocul manifestațiunilor de stradă, îl vom îngheta de guler și între jandarmi îl vom trimite la răcoare.

zeta cit îi va plăcea: armata pe stradă, starea de asediu, singele a curs, nu va mai scăpa prin asemenea clișeurii de a petrece cite-va luni la gros.

Bine-voiască a ține guvernul minte această făgăduială.

AFACEREA ROTTERDAMULUI

In privința așezării Rotterdamului și a părăsirii Anversului ea porf ce trebuie deservit de vasele noastre, aflăm încă următoarele:

Putem afirma că există un memoriu al inginerilor Statului favorabil Anversului.

Acest memoriu a fost făcut de d. Cottescu, Mănescu și maiorul Coandă. D. Saligny n'a făcut parte din comisiune, care totuși i-a luat avizul.

Memoriul e iscălit doar de d. Cottescu, Mănescu și Coandă.

El e cu totul favorabil liniei Brăila-Anvers, cu excluderea oricărei alte direcțiuni.

In sprijinul soluțiunii Brăila-Rotterdam nu s'a făcut nici un raport.

Cerem stăruitor să se publice raportul d-lor Cottescu, Mănescu și Coandă.

SPRE ȘTIINȚA

Am arătat în ce consistă cazul Bengescu-Djuvara.

Am arătat de ce proceduri uzază d. Dim. Sturdza, ministru de externe, ca să câpătiască pe cite-va favorați, voind să înlocuiască pe un diplomat de carieră, pe d. Bengescu, ministru nostru la Bruxelles, cu o secătură ca Transilvania.

Luăm act.

Și avem de făcut următoarea adăogire:

Va veni momentul când d. Transilvania d'Jduvara cit și cet-Vali de același calibru ca și d'insu, precum sunt d. Al. Beldiman și Dim. I. Ghica, vor avea aceeași soartă ca și d. Bengescu.

IAR D. M. CORBESCU

Cu cit serie mai mult d. Corbescu, cu atit își încurcă mai mult afacerea.

Așteptam de la Voinea Națională și de la d. Corbescu, care, în calitate și de avocat al proprietarului care a vîndut o moșie Eforiei și de membru în comitetul delegaților Camerei, ca să ne dea oare-cari deslușiri despre unele fapte, cari nu pot rămîne invaluite în mister.

Anume credeam că vom aŭa explicația misterioasă a d-lor Corbescu, și lămurirea refuzului d-lui Rinniceanu, și deslușiri despre intervențiunile cari au făcut pe client să se ofere zăcim de mit de lei unul om care nu-i cerea; în fine așteptam să ni se deslușească, cestiunea numărului de pogonaș arătat în lege care nu se polivește cu cel de la fața locului și imprăjurările cari fac ca actul de vânzare să nu se asemene cu condițiunile proiectului de lege.

Cind colo, ne pomenim cu un răspuns foarte interesant,—dar departe de cestiune,—privitor la anonimatul în presă și la îndatoririle deputatului-avocat față de clienți—amicii ai săi.

Toate acestea nu ne dau deslușirile ce suntem în drept a aștepta.

Cit pentru incidentele introduse de d. Corbescu în dezbatere, ele nu îi îmbunătățesc de loc situația.

Ori-ce gazetă poate publica, fără a merita vre-o imputare, articole neiscălite. Dovadă e însăși Voinea Națională, în care articolele ne se icsălesc, dar care—după spusele ziarului liberal Drapelul—e redactată de niște obscuri „quidam”, rămași pînă azi necunoscuți.

Negreșit, în dosul articolelor anonime trebuie să fie redactorii răspunzători.

INTERVIEW

cu

D. Aurel Popovici

Situația în Transilvania.—Rezultatul vizitei de la Budapesta.—Germania și cestiunea română.—Bazele luptei naționale.

Situația din Transilvania

Unul din redactorii noștri a avut o interesantă convorbire cu d. Aurel O. Popovici, unul din cei mai adînci cunoșcători ai cestiunii naționale.

— Din această convorbire rezumăm următoarele părți de mare actualitate: — Cum apreciați d-voastră situația românilor din Transilvania, după ultimele evenimente petrecute la Budapesta?

— E incontestabil, că cel mai mult din compatrioții mei au fost penibili surprinși de ultimele întâmplări. După informațiunile mele, vād că pînă și cei mai mulți dintre optimiștii cari speră un bine de la intervențiunea guvernului român, sunt azi deprimări și convinsi că așa numitul «samsarlic» a avut consecințe fâle pentru mișcarea națională ce începuse a lua un alt de puternic și mult promițător avînt în anii din urmă.

— Rezultatul vizitei de la Budapesta.

— Care va să zică nu admieți că vizita M. Sale Regelui Carol la Budapesta ar putea însemna o ameliorare a stării din Transilvania?

— O ameliorare? Pe pieptul d-lui Iezusului Săndor strălucește «Coroana României» și de acolo se revărsă astăzi o dureroasă lumină asupra întregii situațiuni din Transilvania și asupra felului de intervențiune de la București.

— Germania și cestiunea națională.

— Cu chipul acesta nu e nici o nădejde, ca cestiunea română să fie rezolvată.

— Cit timp va fi menținut dualismul și cit timp Germania oficială va continua să protejeze pe Maghiari și va cânta,—pe sub mînă, bine înțeleș,— să zdrobească naționalitățile slave din monarhia habzburgică, nu poate fi vorba nici de o rezolvare, dar nici măcar de o serioasă călmare a spiritelor românești, pentru că Ungurii n'au să cedeze cu nici un preț.

— Este care v'ur un raport între această îndărare a maghiarismului și între politica din Austria?

— Un lucru pare aproape cert: Impăratul Wilhelm II ține să zădărnicească triumful ideilor federaliste din Austria. Reuși-va el? Mă indoiesc!

Bazele luptei naționale

— Prin urmare, ce credeți că ar trebui făcut de aici înainte în cestiunea națională?

— Ar trebui să dovedim prin o poliitică de fapte, că cet ce asurzoso lumea cu afirmațiunea că Ungaria ar fi stîlp de forță al monarhiei habzburgice, că politica maghiară ar fi însemnînd o garanție de țarie a triplei alianțe, colportează legendă.

— Mă întrebăți cum?

— Eă personal susțin și astăzi, ceea ce am susținut totdeauna: Prin o mișcare politică bine organizată peste munt și prin o sistematică și serioasă campanie publicistică în străinătate. Mai ales ar trebui să avem un birou special de presă, cu reprezentanți în străinătate și cu deosebire în țările germane; el ar avea să susțină și ca și lupta în contra uneltirilor ungurești, și ar trebui să lanseze pe fic-care an cite o serie de scierți speciale despre cauza noastră.

— Sunt nenumărate și foarte interesante chiar pentru străini, punctele de vedere din cari se poate și ar trebui tratată această cauză.

— Tot spre acest sfîrșit ne-ar trebui un mare ziar cotidian, care să apară în limba germană, aici în Capitală sau în străinătate.

— In împrejurările în cari ne găsim, Liga are într'adevăr o mare menire și

numai de la patriotizmă nostru al tuturor depinde ca ea s'o poată îndepini cu demnitate și cu succes.

AUTOPSIA LUI DIMITRIE STURDZA

Am visat astă noapte un vis îngrozitor. Am visat că Satana odihnise pe Dimitrie Sturdza.

Am visat că, înainte de a îmbălsama pentru vecie și în ciuda Ungurilor pe descenditele lui Tudor Vladimirescu, Facultatea făcea autopsia cadavrlului.

Am mai visat că, după o minuțioasă disecțiune, medicul redactaseră următorul raport:

«Dimitrie Sturdza a murit de un acces acut de turbare, boală de care de altminteri răposatul suferea încă din copilărie, de ape cînd nu se mai juca cu copiii fanarioșilor.

«Capul s'a găsit sec, cu mai multe leziuni, dintre care una atit de voluminoasă, cît cit se presupune că ar fi fost bătut cu o leocă în cap.

«Ochiul ești din cap, și mai mari de cit «burta. Glandele lacrimale de o sensibilitate extraordinară; din examenul microscopic, se constată că secrețiunea acestor glande seamănă cu aceea a crocodililor.

«Nasul cu mai multe echimose, ceea ce «probează că răposatul dăduse de mai multe ori în nas. Se descoperă și o țifnă la nas.

«Gura cam spurcată și plină de spume și de bale. Buzele umflate. Răposatul era «cu două limbi, amîndouă cam scoase. Se «constată de asemenea o cantitate anormală «de salivă; acest fenomen nu se poate explica de cit prin faptul că pe lângă salivă «secretață de glandele salivare, defunctul «avea obiceiul de a mai lunge și unde scui-pase.

«Printre dinți, urme de rubele.

«Gîtul cam frînt. In larynx, un microb, «microbul conservator, care de mult îi stătea în gît.

«Pielea obrazului groasă. Șira spinărei «foarte încovoiață și de o flexibilitate cu totul neobișnuită. Analiza bacteriologică descoperă cite-va microbi, pînă azi necunoscuți, microbul Bianu, bacilul Brote, etc., «cari, se vede, îi intraseră răposatului pe «sub piele.

«In loc de sînge, venin.

«Anima negră. Burta verde. Mațele pestrițe.

«Respectul cet datorez cititorilor, mă oprește de a pune sub ochii lor partea inferioară a raportului. De altminteri, în acea parte se constată mai multe lipsuri.

Cînd m'am deșteptat din somn, inima mi s'a umplut de bucurie. Toate acestea nu erau de cit un vis urît. Sturdza mai trăiește, și, din parte-mi, îi doresc viață cîtă de lungă pentru marea fericire a partidului... conservator.

Scalpelescu.

DIN STREINĂTATE

Rechemarea generalului Weyler

Urmărind realizarea programului său colonial, noul guvern spaniol a făcut primul pas, în ceea ce privește insula Cuba, rechemînd pe generalul Weyler, comandantul operațiunilor militare în contra răsălaților cubani.

Creдем interesant a da aci textul telegrammei schimbate între D. Sagasta, președintele consiliului de ministri spaniol și acest general.

Telegrama generalului

«Dacă numirea mea nu m'ar fi dat de cit funcțiunea de guvernator general al Cubei, m'ași fi grăbit să-mi dau demisia. Dar îndoiel caracter al puterilor mele și datoria mea de general s'ie înaintea inamicului, mă împiedică să demisionez. Totuși, deși am sprijinul absolut și constituțional al partidului autonomist și constituțional și al opiniei publice, aceasta nu ajunge fără încrederea guvernului, care m'ie este necesar, după manifestațiile și blamurile persoanelor și ziarelor liberale.»

Răspunsul d-lui Sagasta

«La această telegramă primul ministru al Spaniei a răspuns:

«Stimez frățește voastră și guvernul apreciază serviciile voastre. Dar consideră că schimbarea politica cere, pentru a reuși, autorități cărî să se identifice cu ea. Aceasta nu are nimic a face cu încrederea ce inspirăți guvernului, căci liberalii în tot-d'auna au gîndit că responsabilitățile politice nu cad asupra autorităților ce o practică, ci asupra guvernului ce a inspirat-o. Peste puțin vă voi comunica rezoluția guvernului.»

Această rezoluție o cunoaștem. Generalul Weyler a fost rechemat, iar în locul său a fost numit mareșalul Blanco, partizan al noiei politice a guvernului, adică a se acorda o autonomie cit de largă, desăvirșită chiar, insulei Cuba.

TRIBUNA LITERARA

Crima pasională

Literatura contimporană

Domnul Louis Proal, admirabilul criminalist francez, inspăimîntat de progresele simțitoare făcute în timpul din urmă de crimele pasionale, a scris în răspîndita revistă franceză, «La revue du Palais», un excelent studiu intitulat: Le crime passionnel et la litterature contemporaine, în care studiu ne arată că nici odată tinermea nu a fost așa de timpuriu predispusă la doboșeri, sinucideri și crime pasionale, ca acum; și această precocietate a tinerilor vine de acolo, că li se permite să vadă tot, să citească tot și să audă tot.

D-sa ne spune că crimele pasionale nu sunt noi; ceea ce este nou e înmulțirea lor. Apoi ne enunără cauzele principale cari împing în această direcție și cari sunt următoarele: 1) Precocietatea tinerilor pentru doboșeri; 2) Reaua educație primită; 3) Progresul alcoolismului și a degenerescenței; 4) Puțina atenție pentru legile morale și sociale și o sete nestinsă pentru plăceri; 5) Indulgența extremă a juraților pentru acest fel de crime și sinucideri; 6) Imitația crimelor și a sinuciderilor pasionale prin lectura jurnalelor, romaanelor și a dramelor, cari povestesc și reprezintă ast-fel de crime și sinucideri; 7) Corupția spiritelor prin sofisme inventate de literatură pentru a scuza crima și sinuciderea pasională. În special studiul e făcut pentru analiza cauzelor de la No. 6 și 7, pentru că, d-se, și cu drept cuvînt, că sinuciderile și crimele din amor, sunt, cele mai adese-ori, copii de pe romane sau drame,—sunt literatură în acțiune. În fie-care din noi este unul sau mai mulți autori favorați, cari trăesc în noi, cari ne inspiră sentimentele și gusturile. Chateaubriand, Byron, Lamartine au făcut melancolicii și visatorii, Goethe a făcut imitatori alui Werther, G. Sand a făcut adulterii, Balzac ambițioși și sensuali, etc.

Romanele celebre creează mode de-a iubi. În toate timpurile se vād femei și tineri, cari își acomodează dragostele după moda de-a iubi care domnește în literatură. Romanticul ca René, Werther, Adolphe au făcut amorul romantic; naturaliiții îi fac azi realist.

Citîi seninatate morală era în operele scriitorilor din secolul al 17-lea și ce morbid este spiritul mai tuturor scriitorilor contimporani, care mai toți sunt atîni de boale neuroase: unii epileptici, alții neurastenici; unii sunt isterici și își cultivă isteriea spre a-și tumulți senzațiile și a le analiza și urma. Azi literatura nu se mai adresează la mîntea clară a cui-va, ci la senzațiile pe cair le poate produce; în ori-ce bucată aproape nu sunt glăduiri asupra căror poți să reflectezi, ei toți autorii caută să-și dea senzații și iar senzații. Prin acest mod bunul simț și voință s'au slăbit, pe cînd sensibilitatea maladivă și imaginațiunea s'au exaltat tot mai mult.

Urmînd această direcție, ne arată d. Proal cum în mai toate romanele eroii și eroinele comit crime sau se sinucid, iar autorii caută pe cit mai mult posibil a glorifica actele lor, încercîndu-le cu o aureolă de poezie delirantă. Cele mai mari genii artistice au idealizat crima și sinuciderea, rezultat din pasiuni morbide. Mai în toate operele lor se glorifică omorul, prin otrăvire, vitriol, pumnal, etc. și sinuciderea; mai în toate dramele romantice, femeia adulteră și amantul său nu visează de cit omorul bărbatului, care de cele mai multe ori se întâmplă; sau dacă gustul autorului nu voiește acest lucru, atunci de sigur amantul și soția adulteră caută scăparea, sinucidîndu-se împreună. Și cu ce potop de vorbe, cu ce exaltație poetică se scriu pagini întregi asupra acestor fapte cari nu sunt alt ceva de cit crime de rînd.

Sofismele din literatură sunt contagioase, și cite spirite pot scăpa acestui contagiu? Sunt atitea pagini scrise cu un talent rar în romane și drame, asupra frumuseții crimei din amor, asupra mărinimiei asasinilor îndrăgoșiți, asupra purității prostiutorului reabilitate prin dragoste, că cititorii sunt cu totul pervertiți.

Va rămîne veclnic ca exemplu, influența hotărîtoare ce a avut-o Werther al lui Goethe și Indiana lui G. Sand în această direcție. Citez numai aceste exemple spre a nu fi siliți să citez întreaga serie, citate de d. Proal în studiul său, din care se constată cu suficiență, cte crime și cte sinucideri au fost făcute sub influența cutarei sau cutărei opere literare. Cînd Stendhal, unul din cei mai înbiți autori, spune că: «Dacă amorul nu merge pînă la crimă, el nu este adevărat amor; dacă amorul nu este o veclnică infrigurare și frenezie, el este fad și fără forță, dar decă el merge pînă la omor, oh! atunci este admirabil și inobilizată crimă.

Si frumusețea crimei pasionale a fost cultivată și mărită de cei mai mari și celebri autori contimporani.

Exceptînd literatura serioasă, avem romanul-foileton, unde fie-care pagină este descrierea unei crime sau sinucideri din

Foreign

dragoste și cari române se cîtesc cu o stăruință bolnavicioasă de tinerele uvriere pe cari le predispuie spre sentimentalism și romantism și le face să și croiască visuri nerealizabile.

Pentru omul predispus în această direcție, seria nesfîrșită a ziarelor, cari anuntă lumii întregi, isprăvile amoroase a cutărui sau cutărui detractor, îl face să năa o trebuință generală, de a „și citi și el faptele în proza jurnalelor. Spiritul erotic din ce în ce mai morbid se accentuează, și e natural să fie astfel cînd vedem apărînd scrieri ca: Volupté, Luxure, Névrosee și Fleurs du mal...

Dar influența hotărîtoare o are literatura dramatică, unde întreaga acțiune este prezentată, ne este dată ca trăită. Și sunt puținți oameni cari, mergînd la teatru, caută o plăcere literară, asupra cărora iluzia dată de reprezentatie să nu-i facă a nu putea judeca piesa, caracterele, de a aprecia adevărul în zăgrăvirea logică a situațiilor.

Cel mai mult sunt însă aceia cari au mai multă imaginație de cit judecată. Aceștia se identifică cu personaje din dramă; ei nu judecă piesa, ei o joacă; pentru ei spectacolul nu e o ficțiune, este o dramă care trăiește și ei nu sunt spectatori, ei sunt actori.

Și mai în toată literatura dramatică se dă o intensitate extraordinară dragostei, geloziei, miniei, răzburătelor, așa că teatrul poate să determine sau să măsească la naturile impresionabile, sentimente analoge cu acele cari sunt reprezentate; căci pasiunile violente bine exprimate, au un mare efect asupra acestor cari le văd. Cîți din aceia cari au fost la teatru, nu au eșit în sufletul lor cu un ideal format după acela a lui Oreste, Bajazet, Orosman, Otelo, Jago, Hermiond, Medea, Phedra, etc.

Și mai departe d. Proal ne spune, că sunt indivizi, cari, necîștind de cit române unde pasiunea este divinizată, ajung de „și pierd oare cum individualitatea proprie, devin o copie a eroilor și eroinelor, simt și gîndesc ca ei, își fac aceleași gusturi, aceleași obiceiuri și aceleași sentimente, se identifică cu eroii, devin adulteri prin imaginație, așteptînd să devie și prin fapt, n'au de cit o curiozitate: dorința violentă să facă dragoste asemenea celor citite, și ajung să dorească alt-fel de cit prin imaginație, fericirile amoroase pe cari le-au vădit.

Romanele, cînd devin hrana exclusivă zilnică mai ales a femeilor, le face să viseze un ideal chimeric și această disproporție a visului cu realitatea le face să cadă. Căci în romațele idealiste, amantul e zăgrăvit în tot-de-a-una frumos, amabil, spiritual pasionat, distins, elegant, ca avînd toate calitățile și toate meritele; pe cînd bărbatul, e zăgrăvit: urt, grosolan, brutal, prosaic, plicticos, etc., și aceasta le face să viseze la adoratorul ideal, care le va consola de vulgaritatea amoroșului conjugal.

În studiul său, d. Proal, al cărui rezumat l'am dat mai sus; a căutat cit mai mult să exemplifice starea morbidă a literaturii contemporane și: să arate ce influență dezastruoasă are asupra cititorilor.

Un singur punct care e tratat numai în treacă de d-sa, și căruia eu cred că ar fi trebuit să-i dea o mai largă și mai amănunțită explicație, e următorul: Nu toți indivizii sunt influențați în această măsură de ideile morbide ale operelor de artă. Și prin urmare, cari sunt indivizi asupra cărora literatura contemporană, are o influență hotărîtoare, conducându-i pe drumul crimei și a sinucidierilor.

Căci e știut în mod cert că principala, cauză e slăbirea totală a voinței, în raport cu starea din ce în ce mai morbidă a sensibilității. Numai în măsura ce acest raport s'ar putea explica influența covârșitoare ce o are sugestia ideilor din romane asupra indivizilor.

Trebuie căutată gena supra-sensibilității spre a ajunge apoi să explic sugestia și dorul acesta nebulos, irezistibil, de-a imita scenele petrecute în cutare volum eșit din creierul vre unui autor tot așa de dezechilibrat ca și cititorul.

Căci alt-fel nu s'ar putea explica pricina de ce citirea aceluiași roman nu produce același efect, asupra mai multor indivizi, cari l'au citit, dar, cari sunt organizați diferit.

Sunt indivizi cu organizația psico-fiziologică normală, alții cari au defecte de organizație. Sunt indivizi cu voință puternică, alții cu o lipsă de voință totală, lucru arătat admirabil de d. Th. Ribot în opera sa «Maladies de la Volonté». Sunt indivizi a cărora stare pasională, e foarte puternică și cari sunt destinați să conducă masele sau să devie mari criminali; sunt alții a căror voință e slăbită sau le lipsește cu totul. Aceștia sunt expuși să urmeze fatal legea imitației, și să se lase mai tot-de-a-una conduși de voința altora.

Deci a trebuit ca organizația lor cerebrală să fie îndrumată în această direcție, să fie preparată așa ca citirea romanelor și sugestia ideilor din ele să fie numai motivul dominant.

I. D. Barzan

Litere, Artă, Știință

CURIOSITĂȚI LITERARE

SCHOPENHAUER PE ROMINEȘTE

Nu vreau să vorbesc de Aforismele filosofului german, cunoscuta la noi mai cu seamă din traducerea d-lui Titu Maiorescu, ci de o publicație nouă, primită la redacție și tipărită la Rîmniciul-Sărut, cuprînzînd traducerea unui volum de extracte editat de librăria Dentu din Paris sub titlul: La Vie, l'amour, la mort.

Volumul acela franțuzesc, cîzînd în mîinile unui domn Constantin Pestreanu, acesta s'a apucat să-l dea în rominește, lufudul-ea o lucrare specială a lui Schopenhauer, după cum rezultă din următoarele rînduri ale Precevintării.

«Intemeiat pe o experiență lungă de realitate, cu o extraordinară putere de rațiune și în mod erudit, Schopenhauer studiază în această carte Viața, Amorul și Moartea, cele trei mari evenimente din lume (1)».

Rîndurile acestea îți dă măsura întregii capacități a omului pe a cărui mîină a în-căput nerușinat filosof. Totuși, spre o mai desăvîrșită lămurire, cităm și următorul pasăgît din monumentală prefață:

«Schopenhauer ca om, a avut și el pîrțile lui slabe, puînd pasiune sau trecînd cu ușurință în unele cestiuni d'ua importanță mare.

«Dar vorba ceea: Nici toate a le popi și nici toate ale doctorului! Să se aleagă ce este bun, iar răul să se lepede».

Așa! Pe urmă:

«... Îmi par nedrepte și riscate (d-nului Pestreanu '1 par nedrepte și riscate!) chiar unele cestiuni, și că unele pun în contradicțiune pe filosof cu sine însuși. Nu este locul însă aci ca să fac un studiu amănunțit asupra scrierilor lui și nici critica lor!»

Ne pare foarte rău! Ce bine ar fi fost dacă d. Constantin Pestreanu de la Rîmniciul-Sărut, făcea un studiu amănunțit și o critică a scrierilor marelui filosof, pe care nu le cunoaștea!

Dar d. Pestreanu urmează:

«Nu mă îndoiesc că va veni un timp cînd vîlul ce acopere azi ochii simfului a celei mai mari părți din omenire, se va ridica. «Atunci fie-care va deveni un Schopenhauer, bine înțeles, corectat, perfecționat sau chiar dezvoltat, după împrejurări... A-juștăci, oamenii vor fi mult mai buni de cum sunt azi. Atunci nu vor mai exista trăgători și trași pe sfoară... Și că așa va fi n'avem de cit s'aruncăm o privire asupra avîntului cu care societatea noastră merge spre progres». D. Pestreanu vrea să spună că oamenii au început să devie Schopenhaueri, perfecționați, corecți, etc.

Și după această precuvîntare sărăta, (ea doar traducătorul e din R. Sărut) urmează traducerea... Și, ce traducere!

Nu i-a fost de ajuns nerușinatului filosof: indiferența contemporanilor, nepreciperea criticilor, ura profesorilor de filosofie, toate relele pe cari le-a îndurat în viață.

A avut dreptate să se întrebă Hamlet: «În acest somn al morții ce visuri vom avea?»

Uite, visezi că te traduce un Constantin Pestreanu, și-l amar de tine și în mormînt!

Zara.

„EPOCA” IN PROVINCIE

TULCEA

(De la corespondentul nostru special)

Tulcea, 28 Septembrie

Dispoziția protoereului

Un incident s'a petrecut ieri, în biserică bulgară de aici, de natură a lumina și pe cel mai greu de luminat, asupra sentimentelor poporațiunii bulgare, față de Romîni. Inchizindu-se pentru cite-va luni, din cauza de reparații radicale, catedrala orașului, — protoereul, cu aprobarea Episcopiei, a dispus ca pînă la redeschidere, să fie loc de catedrală biserica bulgară, unde să servească din cînd în cînd și cite un preot romîn, — să cite — în mod alternativ — și corul bisericii romîne, iar dascălul acesteia să aibă, în fie-care Duminică, o strană a lor.

Preoții romîni izgoniți

Ieri, cînd dascălul s'au instalat, conform acestei dispozițiuni, într'una din străni, numai de cit s'a repezit la el unul din epitropi, i-a luat de umere și l'a zis: «Acum să părăsiți biserica, dacă nu vreți să se întîmpe scandal». Dascălul s'au supus.

Preoții Ruși

În aceiași zi, corul romineș cînta, tot în virtutea dispozițiunii protoereului, în biserică rusească. Nu numai că epitropia acestei biserici n'a făcut nici o obiecțiune, dar preotul rus, alții din conducerea pentru Romîni de față, cit și spre a înlesni execuțiile corale, a oficiat toată liturghia în limba rominească.

Am pus anume, față în față, aceste două proceduri, pentru ca să se vadă cine sunt Bulgarii de aici și ce simțesc, — ei — cari de două-zeci de ani au fost favoriiți tuturor prefecturilor; și care este atitudinea Rușilor, populație — deși numeroasă — îngnorantă însă de administrație.

Acești din urmă prețuesc bine-facerile cîrmurii romineșii sub care au prosperat materialmente și nu li s'au pus nici o piedică dezvoltării lor culturale.

Element barbar

Bulgarii, din potrivă, căci au exploatat două-zeci de ani într'un mod scandalos acest județ, cu știrea unor prefecturi și cu colaborarea altora (de pildă P. Stătescu), persistă a se manifesta ca cel mai înverșunată dușman al Statului și elementului romîn.

Pe cînd Rusul — chiar dacă n'ar avea o dragoste afară din cale de noi — este politicos și preventiv, cum trebuie să fie un popor cult și civilizată, Bulgarii vrednici urmași ai hoardelor lui Asparuch, sunt lipsiți de cel mai elementar sentiment de bună-cuvînță.

Concluzia? Bizantinii n'au putut domoli pe Bulgari, pînă ce împăratul Vasile II n'a seos ochii la vre-o cîte-va zeci de mil dintre ei. Stambuloff — ale cărui proceduri numai acum le înțeleg — îl trata cu bical și cu spînzurătoare.

Chiar actualul prim-ministru bulgar Stoiloff, a declarat, nu de mult, că poporul bulgar, sălbatec încă și barbar, trebuie cîrmuit tot prin mijloace barbare.

Negreșit, Statul și administrația rominească nu vor imita pe nici unul din acești imblinzitori de fiare sălbatice. Alte vremuri sunt, și alte legile și moravurile noastre.

Un principiu însă trebuie stabilit, căruia să ne potrivim atitudinea de aici înainte: că Bulgarii sunt niște barbări încorigibili, la cari mijloacele dulci și de persuasiune produc efecte tocmai contrari celor așteptate.

O dată stabilit și adoptat acest principiu, administrația rominească n'are de cit să și urmeze calea înainte, dreptă de-o potrivă către tot, nerezedindu-se însă pe viitor de cîte pe Romîni și pe supușii de origine străină, cari n'au răspuns avansurilor delicate

cu îndărătnicie cumpărării cu insolență și dragostea cu ură.

Aceasta e calea, pe care județul Tulcea a putea lua altă față și ca bună stare și ca alipire de națiune.

Bulgarii nu sunt aici de cit o minoritate, nu față cu populația întreagă a județului, dar față de Romîni.

Cămătări și parveniți

Din 92.000 de locuitori, în afară de reședință, Bulgarii sunt abia 21.000, iar Romînii sunt 36.000. În orașul Tulcea, populația bulgară e egală cu cea romînă, — 5000 cu 5000.

Și această minoritate, jumătate cel puțin să compună din cămătări și speculanți de cea mai rea specie, cari au fost și sunt și azi o calamitate pentru toate țirurile și satele acestui județ, pe cari le-au stors și le storc într'un mod mai sălbatec, de cit au făcut-o aceasta dincolo de Dunăre cel mai rău venetic, cu cari a făcut cunoștință pămîntul romineș.

Căci niște venetici sunt și cei 26.000 de bulgari din Dobrogea. Așezarea lor aici este cu mult posterioară elementului romîn și, în mare parte, această imaginație s'a săvîrșit chiar în urma ocupațiunii romine, sub ochii unei administrații nepăsătoare și inconșiente.

Cum vedem: o cantitate neglijabilă și ca număr, și ca titlu istoric, și ca valoare intelectuală și educativă.

E.

PLOEȘTI

Noroc cu inaugurarea monumentului vîndătorilor și a noului liceu, căci altmînter cine știe cit timp orașul nostru era să fie lăsat în mîndria cea mai completă.

Acum, fiind-că ziua de 12 Octombrie bate la ușă, tot mai vîz pe ici pe colo cite un mîturător sau comisar care dă ordine în consecință.

Un glumeț, zicea aseară la cafeneaua «Grand Hotel»: — de ar da Dumnezeu să se amine sosirea Regelui, căci numai așa vom avea norocul să ne vedem strădele curate.

Și așa e!

Pentru preînțîmpinarea cheltuielilor ocazionate cu sosirea MM. LL. Regelui și Regina, consiliul comunal a votat, în ședința trecută, suma de 30.000 lei.

Pregătirile deja au început și se speră că ele vor da un aspect destul de frumos orașului.

Bulevardul va fi frumos împodobit cu arcuri de triumf și lampioane.

În gara, un frumos salon se pregătește Majestaților Lor, pentru eșirea în oraș.

Se știe că d. Argintoiu fiind numit inspector telegraf-poștal, d. Ioan Stoicescu, dirigintele oficiului de aici, a fost numit diriginte al oficiului central din București.

Cu această ocaziune, toți angajații oficiului din localitate au dat un banchet, în sala Concordia, distinșului funcționar care, părăsind Ploestii, lasă multe regrete în personalul telegrafului și în societatea ploieșteană.

La banchet au luat parte și d-nele Stoicescu, Florian, Apostoleanu, Rizeanu, d-rele Constantinescu, Alexandrescu, etc.

S'au ridicat o mulțime de toasturi, și sub coardele vibrînde ale lăutarului Petrache, s'a petrecut pînă la ziua.

Au vorbit d-nii Olteanu, oficiant din localitate, Iosefescu, oficiant, care, vorbind în numele întregului personal, arată părerea de rău ce simt toți că se despart de un șef atât de iubit.

Făcînd elogul activității d-lui Stoicescu, d. Iosefescu termina arătînd șeful de care se despart, asigurări de iubire și devotament din partea tuturor funcționarilor.

După d-sa, d. Stoicescu, ridicînd un pahar, bea în sănătatea întregului personal și mulțumesc pentru dragostea care i s'a arătat, în această petrecere.

D. Apostoleanu și alți cîți va angajați ai biroului au ridicat și băut în sănătatea celui de care se despart.

M. A. Sivescu

INFORMATII

Mișcarea Națională

Societatea Dacia-Traiană, în ședința sa de luni seara, a decis ca fondul de care dispune să-l doneze Ligii Culturale, iar membrii ei să se înscrie la Ligă.

Comitetul Ligii, care s'a întrunit a-seară pentru a rezolva cîte-va afaceri curente, se va întruni diseară din nou, pentru a stabili seria întrunirilor naționale ce se vor face în țară.

Prin cercurile Ligii se comentează foarte mult articolul din Koelnische Zeitung, pe care l'am semnalat ieri.

Insuși fostul director al acestui ziar, d. dr. Klaeser, care a fost ieri în Capitală, a declarat mai multor persoane, că avea articol a fost direct inspirat de d. baron Bánffy, prim-ministru ungar.

Articolul nu este decît un răspuns categoric al guvernului ungureș, că nu se va face absolut nici o concesie Romînilor din Transilvania și Ungaria.

La întrunirea națională ce se va ține Duminică la Ploiești vor lua cuvîntul d-nii N. Romanescu, directorul liceului, și G. Dobrescu, deputat; iar din partea studenților, d-nii Tamara și Antemireanu.

La întrunirea din Craiova vor lua cuvîntul d. P. Chițu, președintele Ligii din localitate, și Aurel Iliescu avo-

cat, precum și studenții Muculescu și A. Clurea.

Asupra cestiunii celor două-zeci de mil de lei, oferii prin mijlocii atît de misterioase directorului Eforiei spitalelor civile, care, negînd măcar de ce este vorba, a refuzat, va avea să se pronunțe guvernul.

Această sumă se consideră ca o donație și Eforia nu poate primi asemenea daruri de cît cu învoierea ministrului.

De aceea consiliul de miniștri va fi chemat zilele acestea să se pronunțe asupra primirii acestei donațiuni.

Colectivitățile de Creditul Funciar Rural sunt în mare fierbere, în vederea viitoare adunări generale a detentorilor de scrisuri funciare.

D. Tache Protopopescu, sub-directorul Creditului, a pus în mișcare pe mai mult funcționari din birourile Creditului, cari de dimineața pînă în seara, umblă din casă în casă, pe la diferiții detentori de scrisuri, rugîndu-i să iscălească procuri, în numele sub-directorului Creditului.

Unul dintre aceștia, un oare-care G. Popescu, are însărcinarea să ia procuri de la femeile văduve, cari au moșiile afectate la această societate.

AA. LL. Ducele și Ducesa de Saxa-Meiningen au sosit ieri la Sinaia cu trenul de 5.30.

Precum cititorii noștri știu, A. Sa Ducesa de Saxa-Meiningen este sora împăratului Wilhelm al II-lea al Germaniei.

Întrebăm pe ministrul de război ce se face cu linerii reușiți la concursul de bursieri al Statului la școala specială militară din Saint-Cyr?

Duplicitatea atitudinii d-lui Dim. Sturdza, care a sfătat călătoria la Budapesta și care o dezaproabă prin șoaptele agenților săi, arătînd că el personal n'a fost la Budapesta, e menită, — se zice, — a avea încă alte urmări.

Primul ministru crede a-și îmbunătăți situația, arîndu-și vina sa asupra altora și nădăjduesc a putea ast-fel tot-o-dată să căpătuiască pe cîți-va paraponiști și cîți-va diplomați de felul d-lui Trandafir Djuvara în înalte posturi diplomatice.

De aceea se vorbește că mișcarea diplomatică ce se pregătește ar putea avea o extensiune mai mare decît aceea pe care am arătat-o.

Dap: noua organizare a facultăților de litere, cursurile vor fi împărțite în două: comune și de specializare.

După terminarea cursurilor comune, studentul va putea urma unul dintre cursurile de specializare, cari sunt: filosofia, filologia clasică, filologia modernă și istoria.

Se va acorda, pe lângă titlul de licențiat și acel de doctor, studenților cari se vor distinge prin vre-o lucrare de merit și originală.

O ultimă dispozițiune a ministrului de război a hotărît strîmțurarea din lași a batalionului 4 de vîndători la Tg-Ocna, odată cu trimiterea la reședința sa, în Dorohoiu, a batalionului permanent din regimentul 29 dorobanți, care ținea — pînă acuma — garnizona în capitala Moldovei.

Îndată după vizita M. Sale Regelui în lași, ambele corpuri vor părăsi orașul și marea cazarmă de la Copou va rămîne ast-fel goală. Lacăte vor fi puse la ușile ei.

În lași nu vor mai rămîne, cu garnizona, de cit trupa de poliție — jandarmii călări și pedestri, — un batalion permanent din regimentul 13 dorobanți și un escadron din regimentul 7 călărași.

Ministerul lucrărilor publice va trimite, săptămîna viitoare, o comisiune de ingineri la T-Severin, ca împreună cu o comisiune a guvernului srbesc să studieze cestiunea construirii podului peste Dunăre.

Bacalaureatul

Din 27 candidați, cari s'au prezentat ieri în seria V-a, au reușit la examenul oral următorii 11:

Naum Const., Neagu Dragomir, Nicolescu George, Nicolescu I. Nic., Oardă P. Cesar, Olteanu P. George, Olteanu Traian, d-ra Palada Elena, d-ra Panaitescu Anastasia, Pișca Alex., Pohl Const.

ȘTIRI MARUNTE

* La concursul, ținut pentru obținerea unei burse din fondul Simonire, pentru studiul chimiei organice în străinătate, s'au prezentat două candidați: d-nii C. Șumuleanu și I. Sobaș, profesori din lași.

Comisiunea era compusă din d-nii dr. Anastasescu, Petricu și V. Bănuțanu.

D. Șumuleanu, intrînd media cea mai mare la concurs, a fost recomandat ministrului.

* De ieri s'au început, înaintea Curții de apel din Galați, dezbaterile în procesul dintre d. Teodor G. Emami, legatarul universal al defunctului Iorgu Radu din Birlad, și moștenitorii colaterali ai acestuia.

D-nii D. Alexandrescu, Gr. Macri, Petru Misir și V. Suli, somițați ale baroului iașan, pledează în acest proces.

* Procesul dintre comunitatea elenă din Galați și d. M. Bonachi, a venit din nou înaintea Curții de apel din Iași.

Curtea va avea să se pronunțe asupra contestațiunii la urmărire făcută de d. Bonachi, în baza deciziunii ei dată în lunie trecut.

ECOURI

— Au apărut, în editura librăriei Sococ et com., două cărți de geografie ale d-lor A. Gorjan și I. Luncan.

Ele sunt intitulate: «Conducător special pentru predarea continentelor și cea laltă pentru predarea Romniei».

— Ziarul italian Corriere de la Sera, care apare în Milan, se ocupă, în ultimul său număr, de linia maritimă Constanța—Port Said—Bombay.

Organul italian cere guvernului a se lua măsuri, de oare-care, prin crearea acestei noi linii, portul Brindisi este amenințat să piardă traficul poștelor cu India.

— Societatea de medicină veterinară va ține ședința ordinară la 5 Octombrie, ora 2 p. m.

Iată ordinea zilei:

- 1) Propunerile de noui membri;
- 2) P. Oceanu, Dificultățile operațiunii de castrare la vazele indigene;
- 3) C. Starcovic, Etiologia febrei aftoase;
- 4) I. St. Furtună, Factorii cari asigură propășirea economiei rurale;
- 5) Ed. Buri, Observațiuni asupra febrei tifoid;
- 6) S. Piepteanu, Necesitatea înmulțirii punctelor de observație;
- 7) C. Starcovic, Un parazit în globulele roșii la om și animale;
- 8) P. Oceanu, Serviciul veterinar al guvernămîntului Moscova;
- 9) I. St. Furtună, Critica obiceiurilor aduse maelnel.

Grecia și Turcia

Budapesta, 30 Septembrie. — Răspunzînd la o interpelare a d-lui Kosseth asupra negocierilor de pace greco-turcești și asupra cestiunii din Orient, d-nu Bánffy declară că faptele cunoscute dovedesc că marile puteri s'au silit în tot-d-a-una să menție pacea. Numai înțelegerii concertului european se datorează faptul că s'au putut fixa preliminările de pace.

În ceea ce privește insula Creta, marile puteri se silesc să pună în practică principiile fundamentale fixate deja și cari asigură insulei o autonomie sigură cu menținerea suzeranității Sultanelului.

Puterile nu se mai ocupă de numirea d-lui Numa Droz ca guvernator al insulei Creta, după ce au luat cunoștință de răspunsul său.

Londra, 30 Septembrie. — Se anunță din Atena ziarului Times că guvernul a adresat o notă puterilor, rugînd pe acestea să intervie pe lângă Turcia, în favoarea liberării navigațiunii.

Londra, 30 Septembrie. — Se anunță din Constantinopol ziarului Times că Poarta a adresat o circulară reprezentanților săi în străinătate, propunînd, în privința Cr. tei, desarmarea populațiilor mahometană și creștină, precum și numirea de către Poarta, în înțelegere cu marile puteri, a unui supus creștin otoman, ca guvernator al insulei.

Constantinopol, 30 Septembrie. — D-nul Testa, prim-dragoman al ambasadei germane, a plecat la Atena ca să asiste la lucrările de elaborare ale regulamentului controlului financiar.

Plecarea atașăților militari în Tesalia s'a fixat pentru luna viitoare. Atașatul militar al Rusiei, fiind în concediu, această putere nu va avea nici un delegat.

Se propune ca atașății militari, precum și delegații greci și otomani, să se întrunească la Pîstamon, pentru a începe delimitarea părții orientale a graniței.

Constantinopol, 30 Septembrie. — O circulară ce Poarta a transmis reprezentanților săi în străinătate, propune planul următor, ca o soluțiune pentru cestiunea cretană: Dezarmarea creștinilor și a mahometanilor de trupele otomane cari vor fi întărite de trupe internaționale, operînd toate sub comanda unui general european în serviciul Turciei, numirea de către Sultân a unui guvernator capabil; crearea unei geandarmerie.

Ambasadorii au făcut demersuri pe lângă Poartă pentru înțoarcerea refugiaților tesalieni.

Ceana, 30 Septembrie. — Știrea ziarelor engleze anunțînd o încercare de debarcare de trupe turcești, este cu desăvîrșire falsă.

O corabie italiană a adus din Pireu pe arhimandritul Parthenios Kelaidis, șeful răscoalii din 1866, și exilat de 2 ori. El locuiește Italia de 20 de ani și vine în misiune politică.

Atena, 30 Septembrie. — Turcii au împiedicat flotila grecească să iasă din golful Arta, sub pretext că preliminările de pace nu prevăd liberă navigațiune de cit pentru corăbiile de comert.

DIVERSE

Buletin agricol săptăminal

Copil strivit de căruță.—Un accident nenorocit s'a întâmplat ieri după amiază pe soseaua Viilor.

Căruțașul Constantin Vasile, domiciliat pe acea sosea, pe cind oșea cu căruța din curte, pentru a merge la lucru, a călcat pe o copilă de cinci ani, a lui Gheorghe Tăluș din aceeași sosea, care tocmai în acel moment voia să treacă drumul.

Copila, cu amândouă picioarele strivite, a fost transportată în căutarea spitalului Colentina; iar căruțașul arestat, a fost condus la secția respectivă.

DIN ȚARA

Dramă îngeroasă.—Comuna Dirsa, din jud. Dorohoi, a fost Duminică trecută teatrul unei drame îngeroase.

Un preot catolic, cunoscut în localitate sub numele de Abbé Morisseau, și care de mai mult timp servise d-lui Burbure, proprietarul moșiei, ca meșter al copiilor, a fost conștient cu ete-va zile înainte din acest serviciu.

Din ziua în care i s'a notificat concediul, Abbé Morisseau, părea foarte contrariat și era într-o surecitare nervoasă.

Duminica trecută, ducându-se la Dirsa p-ntru ca să-și ia bagajele, pe drum s'a întâlnit cu citiva țărani, cari, aflind despre îndepărtarea popei din serviciul proprietarului, au început să-l facă imputări de modul sever cu care i se tratase în timpul cind el era la curtea proprietății din Dirsa.

Fără a spune un cuvânt, prețul se infurie și, scoțind revolverul din buzunar, trage mai multe focuri asupra locuitorilor.

Unul din aceștia a căzut mort, lovit de un glonț în frunte. Alți doi sunt grav răniți.

Vestea acestui crime săvârșită de Abbé Morisseau, s'a răspândit în mare înălțură în tot județul și pe dată prefectul de Dorohoi, d. D. Moruzi și procurorul județului au venit la fața locului.

Abbé Morisseau a fost imediat arestat. Procurorul și judecătorul de instrucție instruesc această crimă care a produs o mare furtivă în tot județul.

Abatele Morisseau a mai fost dat judecătoarei pentru acte de violență.

Crimă misterioasă.—Din T. Măgurele ni se scrie că, Vinerea trecută, citiva locuitori din oraș, pe cind săpau la facerea unui șant la oborale de vite din marginea orașului, unul din lucrători a descoperit la o adâncime de două palme, un cosciug nou și bine vopsit în care era cadavrul unui copil.

Dându-se de știre poliției, cosciugul a fost transportat la spitalul din oraș, unde medicul legist a procedat la autopsie.

Particul de Telemann a deschis o anchetă pentru descoperirea autorului acestei crime.

Catastrofa din Cordon.—O catastrofa oribila s'a întâmplat acum cit-va timp în comuna Cordon din județul Roman.

Un tinar din acea comună, Ion Marin, pe cind se întorcea cu căruța încărcată de la cîmp, în drum a găsit un obuz, care do sigur rămăsese de la exercițiile de tir ale artileriei. Făcându-l lăud proiectilul găsit, îl înfășură în mîntean și îl puse în căruța, urmîndu-și drumul spre sat.

Ajuns acasă, Ion Marin chema în jurul său întreaga lui familie pentru a-l arăta obiectul găsit. Cel șase frați și părinții neorocitul tinar, se îngărmădase în jurul lui pentru a examina ghiuleaua. După ce toți s'au uitat cu luare aminte la proiectilul găsit, Ion Marin o ia din mîinile bătrînilor său tată și o așază în prispă casei.

În cadere, obuzul, care era încărcat, lovindu-se pe capsă, a luat foc și s'a făcut explozie.

Neorocitul Ion Marin a fost profăcut în bucați de zburăturile obuzului. Tatăl și mama lui, au avut picioarele sfărîmate, iar patru copii sunt grav răniți. Peretele casei a fost sfărîmat de desăvîrșire de puternica lovitură a proiectilului.

Puternica detonătură a exploziunii a îngrozit tot satul și într-o clipă, cu toții, locuitorii din comună s'au adunat la fața locului.

DIN STREINATATE

Un naufragiu îngrozitor.—Daily News istorisește peripețiile foarte mișcătoare ale vaporului Célodon, din New-Castel, care plecat din acest oraș în Iulie 1896, prin Honolulu, s'a înecat într-o noapte, după o lună de călătorie, lângă insula Starbock.

Echipajul, abia a putut scăpa pe bărcile vaporului. Una din aceste bărci însă s'a înecat în valuri. Naufragiații din cea-altă barcă, după ce își isprăviseră proviziunile, au călătorit trei zile în șir, fără să mănince. Avură însă norocul în cea de a patra zi, ca să ajungă la insula Sofia, unde indigenii îi primiră cu multă afabilitate. Acolo, naufragiații petrecură zece luni și zece zile hrănindu-se cu nucel de Koko, cu păsări și cu broaște țestoase. În sfîrșit steamerul «Clyde», ancorînd în luna trecută pe tărîmul insulei Sofia, nenorociiții mateloți fură scăpați de acest exil.

Depeșile de azi

(Serviciul «Agenției Romîne»)

Viena, 30 Septembrie.—Camera deputaților.—Guvernul depune un proiect prelungind legea compromisului pînă la 19 Decembrie 1898.

Buda-pesta, 30 Septembrie.—Camera deputaților.—Ministrul președinte depune un proiect de compromis provizoriu cu Austria și un proiect prelungind compromisul financiar al Ungariei cu Croația și Slavonia.

Sofia, 30 Septembrie.—D. Béger, directorul datelor publice otomane, a avut aci negocieri cari au tînut mai multe zile, în privința plății câștigurilor intrizate ale Rumeliului.—Se asigură că s'a încheiat o învoială și că Bulgaria a decis să plătească 10 luni de întârziere.

Paris, 30 Septembrie.—După ce a ascultat pe ministrul de război, comisiunea bugetului a revenit asupra votului său anterior și a votat sporirea contingentului cu 12.500 oameni.

Wiesbaden, 30 Septembrie.—Contele Muraviev a sosit.

Constantinopol, 30 Septembrie.—După zăre s'ar fi încheiat un tratat de comerț pe trel an între Japonia și Turcia.

Abbazia, 30 Septembrie.—Printul de Muntenegru și voevodul Petre Wucetiș au sosit.

Iluminatul Capitalei

Asupra iluminării Capitalei cu electricitate, despre care am vorbit în numărul nostru de ieri, mai aflăm următorul amănunt:

Comisiunea, însărcinată cu alcătuirea caetului de sarcini, și care se compune din d-nii Țarușanu, inginer și membru în consiliul tehnic superior, Dragu inginer inspector la C. F. R., Sturdza, directorul școlilor de poduri și șosele, Cucu, directorul serviciului tehnic al primăriei și Many, profesor la școala de poduri și șosele, a prezăcut următoarea clausă în caetul de sarcini:

Se da Companiei Helios concesiunea iluminării cu electricitate a părților excentrice ale Capitalei cu facultatea, pentru primăria orașului, ca după expirarea concesiunii Companiei de gaz să acorde Companiei Helios iluminarea străzilor din centrul Capitalei, în măsura în care va dori primăria, precum și cu dreptul de a suprima iluminatul acestor străde iarăși cind va dori primăria.

De altminteri ceea ce a făcut comisia nu este de cit un proiect tehnic de concesiune și care specifică numai condițiile sub cari s'ar putea concesiunea iluminatului Capitalei.

Consiliul comunal al Iașului, în ședința sa de la 29 Septembrie, a hotărît să invite pe primarul Vienei, d. dr. Lueger, ca să asiste la inaugurarea noului abatoriu și a tîrgului de vite.

O comisiune compusă din domniile Gh. Tacu, prim-ajutor de primar, și Eduard Ghica, consilier comunal, va merge în curînd la Viena, în acest scop.

Consiliul a pus la dispoziție comisiunii pentru această călătorie, suma de 8000 lei, strictul necesar pentru o modestă distracțiune, în capitala Austriei.

Se știe că primăria de Iași, din lipsa de bani, a hotărît să atace fondul mîinilor, adică suma ce i a fost dăruită de Stat—pentru a putea face față cheltuielilor de primăria M. Sale Regelui.

Pentru acest viriment de fonduri, trebuie însă autorizațiunea ministerului de interne și cum timpul este foarte scurt, d. N. Gane, primarul de Iași, a cerut telegrafic d-lui M. Ferichide această autorizațiune.

Se pare că ministrul de interne ezită, de foarte puține zile, și că pe 1 Octombrie, nu s'a primit la Iași nici un răspuns.

Din această cauză, comuna Iași nu a putut începe nici o pregătire.

Mișcarea națională
D. Monăstireanu, judecător de instrucție la tribunalul de Huși, a adresat ieri o scrisoare comitetului central al Ligii, cerînd să fie admis între membrii acestei instituții, în Huși necavistînd o secțiune a Ligii,—cu o cotizație de 100 lei anual.

Sperăm, că frumoasa pildă a d-lui Monăstireanu va găsi imitatori numeroși.

Peștele românesc
Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu tranșacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

Peștele european
Tîrgurile din Europa au rămas calme cu cererea redusă, dar foarte limitată din partea consumului.

Peștele românesc
Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu tranșacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

Peștele românesc
Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu tranșacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

Peștele românesc
Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu tranșacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

Peștele românesc
Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu tranșacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

Peștele românesc
Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu tranșacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

Peștele românesc
Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu tranșacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

Peștele românesc
Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu tranșacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

Peștele românesc
Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu tranșacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

Peștele românesc
Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu tranșacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

Peștele românesc
Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu tranșacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

Peștele românesc
Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu tranșacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

Peștele românesc
Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu tranșacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

Peștele românesc
Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu tranșacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

Peștele românesc
Piața noastră, care se regulează după mersul celor de afară, a urmat de a fi calmă cu tranșacțiuni foarte limitate. Prețurile se mențin aproape neschimbate, astfel că putem menține cotațiunile noastre din săptămîna trecută.

BIBLIOGRAFIE

Sănătatea copiilor de dr. Rappaport, colecția 1896—preț 4 lei—se găsește la librăriile: Alcalay, Stetea, Müller-Storck.

Jalnică soție, Zoe, fi Alexandru, Mariaora, Zoica, frate Dumitru Iliescu, au durerea de a anunța încetarea din viață, a prea iubitelui soț, tată și frate

Vechi profesor la Conservatorul de muzică, Matei Basarab Ofițer al Coroanei Romîniei.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

Roagă pe toți amicii, colegii și prietenii cunoscuți, ca să asiste la benedictiunea funebra, Joi 2 Octombrie, orele 2 p. m. în Biserica Lucaei, de unde cortegiul va porni la cimitirul Bellu. Acelora cari nu au primit invitație, le va servi aceasta.

FABRICA

DE Ingrășăminte chimice din Brașov

Recomandă d-lor AGRICULTORI tot felul de SUPERFOSFATE pentru îngrășarea pămîntului

Informațiuni la D-nu A. I. LOEBEL București, Str. Smîrdan No. 9 sau în provincie la agenții fabricii PRIN FILTRUL

Dr. I. BRAUNSTEIN

Fost asistent de Profesor în Viena Specialist pentru boala Capului

Boala de Gîț, Gură, Nas, Urechii și Ochii Scoaterea nedureroasă a Dinților prin Anestezia (adormirea sau amoria) prin mijloace nevăditoare însă interzise Dinților VINDECAREA MIROSULUI DIN GURĂ

Consultațiuni de la 8—11 a. m. și de la 2—5 p. m. Strada Cottei, No. 14.

D. Ciocaneli, inginer, are în proprietățile seale:

De ÎNCHIRIAT

de la Sf. Dumitru, următoarele:

Strada Crinului, 6, un apartament compus din 7 camere pentru stăpin, 3 p. servitori, baie, apă, canal sistem tout à l'égout.—etajul 1. elegant. Un apartament compus din 5 camere p. stăpin, 2 p. servitor, baie, apă, canal, sonerie, eleg. parter.

Strada Sfinți, 41, una prăvălie cu 2 camere parter; un apartament de 4 camere, elegant, și un apartament de 2 camere, apă sistem tout à l'égout.

Strada Oiteii, 59-61, în apropiere de Palatul Justiției și piața, mai multe apartamente cu 2—3, 4—5 camere și dependințe, canal, apă.

Strada Dudești, 5, două apartamente de cite 7 camere, două apartamente de cite 2 odăi și buclărie, elegante, apă, canal.

Strada Oiteii, 46 (vis-à-vis de biserică), 3 apartamente compuse din 3 camere, buclărie, intrări separate, canal, apă; două prăvălii cu odăile lor, în colț; una pivniță de vinuri, capabilă a primi 20,000 vedre vin, bolta pe fier.

Strada Carol, 77. Una prăvălie cu odăia ei, pivniță bolită pe șine; două apartamente la stradă, compuse din 3 camere, buclărie; două apartamente în curte compuse din 5 camere, avînd canal, apă sistem tout-à-égout. Telefon

Strada Cuza-Vodă, 33, un apartament compus din 4 camere și buclărie, canal, apă.

A se adresa pentru Informațiuni, str. Sfinți, 42. Birourul în toate zilele de la 8—12 a. m. și de la 2—5 p. m. unde vor putea vedea și precizul și condițiunile.

De Vinzare sau de Inchiriat

de la 1 Octombrie 1897, casele din str. Sf. Voivod, No. 32 și 32 bis, compuse: una din 5 odăi de stăpin, o odăie de servitor și dependințe, și alta din 6 odăi de stăpin și trei de servitor și dependințe.—Gaz, apă, baie, etc.

A se adresa:

D-nei Deutschlandler Str. Cîmpineanu, 6.

AGENCE des GRANDS MAGASINS

IVAN TURGHENIEFF

UN CUIB DE BOERNAȘI

XXIX

Maria Dmitrievna se zăpăci de-a binele când i se anunță vizita d-nei Lavretzky. Nu știa nici chiar dacă trebuie să o primească; se temea că va supăra pe Fedor Ivanovici. În sfârșit, curiozitatea se ridică mai presus. «La urma urmei, se glădi dânsa, mi e rădă!» Și îngropându-se în marile-i fotolii, spuse feciorului să o introducă. După cite-va minute ușa se deschise. Varvara Pavlovna se apropie de ea cu un pas repede și ușor, și, fără ca să-l lase timp să se ridice de pe jeț, se inclină mai puțin la picioarele sale.

— Multumesc, multumesc, tușică, zise ea pe rusește, cu o voce dulce și mișcată, multumesc! Nu mă așteptam la atîta bunătațe; ești bună ca un inger!

Rostind cuvintele acestea, Varvara Pavlovna apucă fără de veste mina Mariei Dmitrievna, și stringîndu-i-o ușor în mînă-nușile sale Jovin, de culoare cenușie, o duse la buzele sale rumene. Maria Dmitrievna și perdă capul cu desăvîrșire vă-

zînd la picioarele sale o femeie altă de frumoasă și bine îmbrăcată.

— Bună ziua, bună ziua, zise ea; negreșit, nu mă așeptam... nu credeam... în sfârșit, sunt nemulțumită că te văd; înțelegi... nu pot să fiu judecător între bărbat și femeie.

— Bărbatul meu are dreptate în toate, întrepruse Varvara; numai eu sunt vinovată.

— Ai niște sentimente foarte lăudabile, dragă nepoată, zise Maria Dmitrievna, foarte lăudabile... De mult ai sosit? L-ai văzut? Dar stai jos, rogu-te.

— Am sosit numai de ieri, răspunse Varvara Pavlovna așezîndu-se cu supunere pe marginea scaunului; mi-am văzut bărbatul, am vorbit cu dînsul.

— Ah! ai vorbit; și ce ți-a zis?

— Mă temeam că venirea mea neprevăzută să nu-l stîrnească minia; dar nu m'a gonit... adică... nu.

— Înțeleg, zise încet Maria Dmitrievna: este nițel cam bosumflat, dar are inimă bună.

— Fedor Ivanovici nu m'a certat de loc; n'a vrut să m'asculte... dar a fost atît de bun ca să-mi fixeze Lavriki ca locuință.

— Ah! ce e drept, frumoasă moșie!

— Miine, o să mă duc să mă stabilesc acolo, ca să mă súpăt voinței sale; dar am crezut de datoria mea, înainte de toate, ca să mă presint la d-voastră.

— Îți sunt foarte recunoscătoare, dragă. Nu trebuie nici odată să uităm de rudele

noastră. Mă mir, știu, că vorbești așa de bine rusește! E de mirat.

Varvara Pavlovna scoase un suspin.

— Am stat prea mult în streinătațe, o știu; dar inima mea, fi încredințată că tot rusească este; nu mi-am uitat patria.

— Bine, foarte bine. Asta face mai mult ca ori ce... și apoi, să ai încredere în vechia mea experiență, patria înainte de toate. Ah! ce frumoasă haină ai!

Arată-mi o, te rog, și mie!

— Îți place?

Și Varvara Pavlovna o scoase repede de pe umeri.

— E foarte simplă, de la M-me Baudran.

— Se vede numai de cit! De la M-me Baudran! Ce draguță e și ce gust! Sunt încredințată că ai adus cu d-ta, multime de lucruri frumoase; cum aș vrea să-le văz!

— Toată toaleta mea e la dispoziția d-tale, dragă mătușică; dacă vrei pot să-ți arăt femeiei de încredere a d-tale multe lucruri folositoare; a mea este din Paris și o lucrătoare foarte iscusită.

— Ești prea bună dragă, dar...

— Ce, dar? repetă cu un ton de mustrire Varvara Pavlovna. Vrei să mă faci fericită? Fă din mine ce ți-o plăcea.

— Ești prea bună, răspunse Maria Dmitrievna; dar de ce nu ți scoți mînșile și pălăria.

— Cum? imi dai voie?

— Fără îndoială; iei masa cu noi, sper...

Am... am să-ți presint și pe fiică-mea...

Maria Dmitrievna zise aceasta tremurînd puțin. Apoi linișindu-se, urmă:

— Fiica mea nu prea e bine astăzi, o s'o erți.

— Oh! mătușică, ce bună ești! zise Varvara Pavlovna ducîndu-și batista la ochi.

Cazacul anunță pe Ghedeonofski. Bătrînul palavragiu intră zîmbind și făcînd adînc închinăciuni în dreapta și în stînga. Maria Dmitrievna îl prezintă d-nei Lavretzky. La început fu foarte încrețit; dar Varvara Pavlovna luă cu el aere de cochetărie respectuoasă, care făcu să i se urce roșăța pînă la virful urechilor; de atunci începură să curgă cuvinte de lingușire și de amabilitate. Varvara Pavlovna i ascultă oprindu-și un zîmbet pe buze, și încet-încet luă parte la discuție. Vorbi cu modestie de Paris, de călătoriile sale în Baden, făcu să rîză de două sau de trei ori Maria Dmitrievna, ceru voie să aducă și pe Ada; și, scoțîndu-și mînșile, arătă cu degetele-i subțiri unde se purtau acum volanțele pe rochi, fundele, găteliile, etc. etc. Făgădui să aducă o sticlă cu un parfum nou, Essence Victoria, și se bucură ca un copil cînd Maria Dmitrievna se învoi să primească acest mic dar. Vărsă cite-va lacrimi povestind sentimentul delicios cu care auzise sunetul clopotelor rusești! O mișcase pînă în adîncul inimii.

— De dimineață, din clipa în care înghețată de spaimă citise biletul lui Lavretzky. Lisa

se pregătea pentru această întrevvedere; presimțea că trebuia să o vază, hotărî să nu se ferească de dînsa, spre a-și pedepsi speranțele nelegiuite, cum le numea ea. Simțea că viața îi era zdrobită; în mal puțin de două ceasuri trăsurile sale slăbiseră, dar nu vărsase nici o lacrimă. — «Am maritat-o, se glîdea ea înăbușîndu-și cu aneviozitate sentimentele cari o năpădeau furioase. Trebuie să merg acolo», își zise ea îndată ce auzi de sosirea d-nei Lavretzky. Pînă să se hotărăscă să intre stete, multă vreme în fața ușei salonului.

— În sfârșit trecu pragul zîcîndu-și: «Sunt vinovată în fața acestei teme!» — Se silea să o privească în față și să-i zîmbească.

Varvara Pavlovna d'abia o zări că și se repezi înaintea ei, și i se inclină ușor cu un aer politicoș, dar cu un fel de respect.

— Dă-mi voie să mă recomand, zise ea cu o voce insinuantă; mama d-tale s'a purtat atît de bine cu mine, în cit nădăjduesc că și d-ta vei fi bună cu mine.

Rostind cuvintele acestea, expresia feței Varvarei Pavlovna, zîmbul ei gales, privirea-i rece și vicleană, mișcările minților și umerilor săi, rochia și toată fința sa, deșteptă în Lisa un ast-fel de sentiment de respingere, în cit nici nu putu să răspundă, și trebuia să-și adune toate puterile ca să-i întînză mina.

— Domnișoara aceasta draguță mă disprețuește, își zise d-na Lavretzky, stringînd cu putere degetele înghețate ale Lisel. — Și întorcîndu-se către Maria Dmitrievna, îi zise cu glas șoptitor: — E cu adevărat draguță!

(Va urma)

Cea mai bună calitate existentă de COCS DE USINA DE GAZ... A. GOLDSTEIN... BUCUREȘTI-Telefon No. 66

CASA DE SCHIMB HESKIA & SAMUEL BUCUREȘTI... Tabel cu coloane Camp. and Vred.

VICHY - Les Vêritables Eaux Minérales de VICHY-ÉTAT CÉLESTINS GRANDE-GRILLE HOPITAL

ULEIURI MINERALE PENTRU UNS MAȘINI AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE STEAUA ROMÂNĂ

CELE MAI FINE STOFE MODERNE PENTRU PARDESIURI, PALTOANE... GRÜN & C OMP.

Doctorul ION NANU... Fost medic secundar al spit. din București

TIPOGRAFIA „EPOCA” execută tot felul de lucrări atingătoare de această artă.

AU PRIX FIXE EN DETAIL FRĂȚII HASAN EN GROS... BUCUREȘTI - 70, Str. LIPSCANI, 70.

MEDICAMENT PHOSPHATIC VIN DE VIAL... Farmacia VIAL Lyon, rue Victor Hugo, 14

AGATOL PASTĂ PENTRU DINȚI... SOCIÉTÉ DE PRODUITS HYGIÉNIQUES STAPLER & C

SOBE CALORIFERE BELGIANE... Mășini de bucătărie Sistem American

MELEDIC APĂ DE MASĂ FĂRĂ RIVALĂ... Comandate se primesc la Administrația apelor Meledic

Primul Institut de Plasare și Home internațional... Societatea anonimă a hîrtiilor Abadie din Franța

WATSON & YOEUELL MAȘINI AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE... VENTURĂTOARE N. 5 și N. 6

CHAMPAGNE DOYEN & C REIMS Representant pentru România A. Feldmann, București.

Depozitul g-l hîrtiei «Panama»... Depozitul g-l hîrtiei «Panama»

Tocătoare, Uruitoare, Grape flexibile, etc., etc. Catalogue ilustrate gratis și franco.